

el Principat hi ha una vall entre Bellmunt i Sant Quirze de Besora anomenada Buscastell Vell; si bé la forma que d'allí recorda més Coromines és *Buscatell*, però també troba nota d'haver-hi sentit una vegada *buskastél* l'any 1925.

Ell creu tenir dades documentals que proven que el nom del Ripollès és antic. És difícil que un nom de forma tan singular es repeteixi en comarques, tan allunyades, per una casualitat. Cal fer la reserva que l'etimologia del nom ripollès a penes ha estat investigada. ¿Potser un compost en genitiu BOSKO-CASTELLĪ 'bosc del castell'?; es tracta allí de terres molt boscoses i amb tradicions senyoriales. A reserva d'aquesta incògnita sembla que el nom eivissenc hagi d'haver estat transportat allà pels repobladors catalans; potser ja en el segle XIII? De tota manera l'eivissenc és preciós com a confirmació que la forma genuïna és amb totes dues *ss*, la qual en el del Principat és la que consta en els escrits. En l'altra una *s* s'ha perdut, per dissimilació, com en *escopir* < *escospir* EX-CONSPUERE.

De tota manera ni aquesta etimologia és segura, ni tan sols podem tenir certitud completa que fos importat a Eivissa pels catalans. En el Principat el nom es repeteix entre Hostalric i Maçanet de la Selva, uns 30 km més al SE, en comarca diferent. Es tracta d'un vell mas de fèrtils terres, situat entre Martorell de la Selva i Fogars de Tordera (6° 22' × 41° 44'), vora la partió però ja en terme d'aquell poblet, mas que he visitat dos cops (1930 i 1988); els distingits propietaris de can Gorg de Martorell i altres veïns (entre ells el propietari mateix del mas i una llicenciada en filologia que ha investigat la toponímia local) m'asseguraven que és casa i nom d'arrelament local antic. Per més que aquí no descartem que sigui un nom traslladat del més noble del Ripollès.

Tant o més ens interessa establir en ferm, si hi hagué, com sembla haver-hi hagut, parònims (un o més) en terres llunyanes. Dels que veiem en el departament del Cantal (entre l'alt Llenguadoc i l'alta Alvèrnia) no estem gens segurs que no siguin una variant de *bosquetell*, *-atell*, diminutiu de *bosc* de tipus adozenat: allà es repeteix en cinc rodalies més o menys separades, i es tracta pertot de mers despoblats o llogarets («écarts»): tres *Le Boscatel* en els mun. St. Cirgues-de-Jordanne, St.-Gerons i St-Projet, un *Le Bouchâtel* a St.-Urcize, i si és exacta la menció documental *Buscatel* que Amé, en el seu *Dict. Topogr.*, data de 1295, seria fort indicatiu que és derivat de *bosc* o *busca* sense gaire interès; però en els altres hi ha dues formes que semblen coincidir amb la curiosa repetició de *s* + consonant, davant la *t*, com davant la *s*, que és pròpia del nom català: un del terme de Cassaniouze té la forma oficial moderna *Le Boucastel* (amb la *s* en la segona síl·laba, si bé en un doc. de 1760 hi hauria la grafia *ville del Bouscatel*); i el de St. Urcize ens el dona Amé grafiat amb *ât*, *Le Bouchâtel*, circumflex que suposaria *ast*. No hi ha, doncs, seguretat dins aquest conjunt ni del